

Pohjalainen

N:o 107 – 13.9.1894

Kulowalkeat Amerikassa.

Suuret kulowalkeat owat näinä aikoina liikkuneet Pohjois-Amerikassa, häwittäen miljoonien edestä omaisuutta ja surmaten tuhansia ihmisiä. Koska kulojen pesäpaikoissa Michiganissa, Minnesotassa ja Wisconsinissa asustaa paljon suomalaisiakin, lienewät seuraawat tiedot lukijoillemme terwetulleet.

Palossa henkensä menettäneiden ja kawatujen luku ilmoitetaan 1,500:ksi. Suuremmissa Yhdyswaltain kaupungeissa on pantu toimeen rahankeräyksiä hukkuneiden jälkeensä. Luullaan että metsät owat ruvenneet palamaan tahallisesta sytytyksestä, koska sen kautta on toiwottu polttopuiden halpenewan. Newyorkin waltiossakin on muutamia metsiä tulesa; pelätään että tulipalo pääsee petroolilähteille ja on sen wuoksi ryhdytty laajoihin warokeinoihin.

Minnesotasta, Wisconsinista ja Michiganista tulewat tiedot owat hywin waillinaisia, kun tiet ja sähkölinjat owat poikki, mutta onnettomuuden suuruus on lähimain tunnettu.

Duluthin kaupunki on täynnä Hinckleystä tulleita pakolaisia. Tiellä niiden paikkain wälillä on löydetty 80 ruumista.

Newyorkista sähkötetään t. k:n 5 p.: Jatetaan Hinckleyn metsiin palaneiden hautaamista. Ruumiiden tunnettawana pitäminen antaa aihetta sydäntä särkewiin kohtauksiin. Arwellaan tulipalon wahingon metsälle nousewan 50 milj. syleen sedri- ja 25 milj. syleen mäntytuuta. Suurin osa näistä on kuulunut erälle tulitikkutehtaalle. Tulipalon syyksi arwelee mikä mitäkin. Toiset luulewat että muutamat owat toiwoneet saawansa työtä palaneiden puiden korjaamisessa ja sytyttäneet metsän, aawistamatta kuinka suuria seurauksia palosta woi olla. Toiset luulewat rautatientyömiesten tai metsänhakkaajien jättäneen nuotiotulensa sammuttamatta, ja ääretön monen kuukauden kuiwuus on waikuttanut että walkea on näin lewinnyt. Metsän-omistajat wäittäwät että sytyttäminen on tapahtunut siinä tarkoituksessa, että puun hinta halpenisi.

Palon tuottama sawu tekee purjehtimisen suurilla järwillä hywin waaralliseksi. Duluthista Buffaloon mennessä on sawu niin paksu ettei näe montakaan jalkaa eteensä. Tuli ja sawu owat tehneet paljo ihmisiä sokeiksi. Seitsemänkolmat-

Kulowalkeat Amerikassa.

Suuret kulowalkeat owat näinä aikoina liikkuneet Pohjois-Amerikassa, häwittäen miljoonien edestä omaisuutta ja surmaten tuhansia ihmisiä. Koska kulojen pesäpaikoissa Michiganissa, Minnesotassa ja Wisconsinissa asustaa paljon suomalaisiakin, lienewät seuraawat tiedot lukijoillemme terwetulleet.

Palossa henkensä menettäneiden ja kawatujen luku ilmoitetaan 1,500:ksi. Suuremmissa Yhdyswaltain kaupungeissa on pantu toimeen rahankeräyksiä hukkuneiden jälkeensä. Luullaan että metsät owat ruvenneet palamaan tahallisesta sytytyksestä, koska sen kautta on toiwottu polttopuiden halpenewan. Newyorkin waltiossakin on muutamia metsiä tulesa; pelätään että tulipalo pääsee petroolilähteille ja on sen wuoksi ryhdytty laajoihin warokeinoihin.

ta kaupunkia on kokonaan tai osaksi palanut.

Puhutaan erään nuoren telegrafistin urhoolisuudesta, tämä kun jo joka puolelta tulen ympäröimänä jatkoi sähkösanoman lähettämistä, jossa pyydettiin Hinckleyhyn lähettämään juna 300 henkeä warten. Juna lähetettiin ja asemalla odottawat ihmiset pelastuiwat mutta telegrafisti paloi sähkölennätinkonttooriin.

Minnesotassa, pohjois-Michiganissa ja luoteis-Wisconsinissa sateet owat jo wäähä hillinneet tulipalonraiwoa, mutta paljo metsää on walkeassa edelleen. Newyorkin ja New-Jersey'n waltioissa on useita metsiä myös sytytynyt palamaan; maanwiljelijät oliwat kaikin tawoin yrittäneet estää tulta lewiämästä, mutta turhaan. Useita kaupunkejakin on waaran alaisina. Jos tuli pääsee Pennsylvaaniaan, niin woi se petroolilähteillä tehdä aiwan arwaamattomia.

New-York Herald ilmoittaa hukkuneiden

luwun 1,200 à 1,500 hengeksi ja aineelliset wahingot 12 milj. dollariksi, mutta wahinko on wielä suurenemassa, kun palo yhä jatkuu. Kul-kuneuwot palaneihin seutuihin eiwät wielä ole kunnossa.

Hinckleyssä olisi, wakuuttaa lehti, jokainen woinut wälttää waaran jos asukkaat olisiwat ajoissa lähteneet pakoon, kun sawupilwet huomasiwat, mutta useimmat mielettöminä waan yrittiwät wiimeiseen saakka pysyä paikallaan.

Hinckleyn asemalla hyökkäsi tulipalon aikana 350 henkeä sinne juuri saapuneeseen junaan. Koneenkäyttäjä pani junan liikkeelle, mutta huomasi pian tiellä erään sillan olewan tulella. Hänen ei silloin auttanut muuta kuin seisauttaa juna ja koettaa walkean läpi päästä takaisin 19 wirs-tan matkanerään järwen rantaan, jossa arweli matkustajien pelastuwan. Tuli uhkasi jo juna ja

oli rientäminen hengen edestä. Seitsemässä minuutissa ajoi hän tämän matkan. Huolimatta ajan lyhydestä lankesi hän kolmasti maahan wäsymyksestä ja pyörrytyksestä, mutta taas pääsi seisalleen kun lämmittäjä waleli häntä wedellä. Lämmittäjä koko ajan joko itseään walo i wedellä tai koetti koneenkäyttäjää estää aiwan näänny-mästä kuumuuteen. Juna saapui järwen rantaan kahta minuuttia ennen kuin walkea. Tuskin oli-wat kaikki kerinneet astua waunuista ja pelastaa itsensä järween, kun juna syttyi palamaan. Jos juna olisi minuuttiakin myöhemmin tullut, olisi-wat nämä 350 ihmistä olleet menetetyt. Nyt ne pelastuiwat kaikki, paitsi kaksi kiinalaista, jotka jostakin syystä eiwät tahtoneet astua järween, waan paloiwat junan kanssa. Järween menneet saiwat olla siellä neljä tuntia ennen kuin woiwat palata rannalle.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L